

ความสามารถของครูบารักก์ตามความคาดหวังของผู้บริหาร ครุ และครูบารักก์
โรงเรียนนรัชยนศึกษา

นายไชติก ทรัพย์ดี

สถาบันวิทยบริการ
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต
ภาควิชานรรษณ์ภาษาไทย
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974 - 636 - 144 - 9

ติดตือที่รับของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17366318

**COMPETENCIES OF SCHOOL LIBRARIANS EXPECTED BY ADMINISTRATORS,
TEACHERS, AND SCHOOL LIBRARIANS OF THE SECONDARY SCHOOL**

Mr. Chotika Subdee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

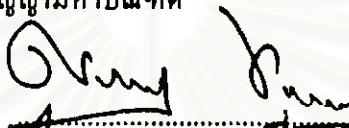
Chulalongkorn University

Academic Year 1996

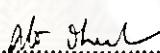
ISBN 974 - 636 - 144 - 9

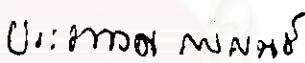
หัวขอวิทยานิพนธ์	ความสามารถของครูบรรยายตามความคาดหวังของผู้บริหาร กรุ และครูบรรยายรักษาไว้ในมือของศึกษา
โดย	นายไชติก ทรัพย์ดี
ภาควิชา	บรรยายภาษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รศ.ดร.ประภาดี สีบสนธิ

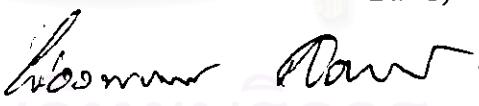
บันทึกวิทยาลัย ฯพลังการณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... ก่อนดีบันทึกวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชิตวงศ์)

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ศ.ดร. จันทวิมล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาดี สีบสนธิ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผ่องพรัตน์ ลวนานนท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลทิชา ศุทธินิรันดร์กุล)

๘

พิมพ์ดันดับนักศึกษาอวิทยานิพนธ์ภาษาไทยในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

ไซดิก ทัศน์ : ความสามารถของครุบรรณาธิการรักษ์ความความคาดหวังของผู้บริหาร ครุ
และครุบรรณาธิการรักษ์โรงเรียนนักศึกษา (COMPETENCIES OF SCHOOL
LIBRARIANS EXPECTED BY ADMINISTRATORS, TEACHERS, AND SCHOOL
LIBRARIANS OF THE SECONDARY SCHOOL) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ประภาวดี
สินสนธิ์, 125 หน้า, ISBN 974 - 636 - 144 - 9.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถของครุบรรณาธิการรักษ์ตามที่ ผู้บริหาร ครุ
และครุบรรณาธิการรักษ์โรงเรียนนักศึกษาคาดหวัง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเพื่อ
ทำการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหาร ครุ และครุบรรณาธิการรักษ์จำนวน 500 คน จาก
โรงเรียนนักศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ส่วนกลาง

ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร ครุ และครุบรรณาธิการรักษ์คาดหวังความสามารถของครุบรรณาธิการรักษ์
โดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยทุกกลุ่มผู้ตอบคาดหวังในระดับมากความสามารถในด้านวิชาชีพเป็น⁵
ความสามารถที่ทุกกลุ่มคาดหวังเป็นสำคัญแรกส่วนสำคัญต่อไปนี้ดังกัน ความสามารถอิก
ร ศ้านที่ทุกกลุ่มคาดหวังระดับมากได้แก่ ความสามารถในด้านทรัพยากรสารนิเทศและอุปกรณ์
ความสามารถในด้านการจัดการ ความสามารถในด้านการวางแผนและการประเมินผล
ความสามารถในด้านการเรียนการสอน และความสามารถในด้านจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์
ส่วนความสามารถในด้านการวิจัยนั้นทุกกลุ่มคาดหวังในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงความสามารถของครุบรรณาธิการรักษ์
เพื่อปฏิบัติงานในห้องสมุดโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในขณะที่สถานศึกษาที่ผลิต
ครุบรรณาธิการรักษ์สามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนลักษณะเพื่อให้ครุบรรณาธิการรักษ์ที่มีความรู้
ความสามารถเหมาะสมกับการปฏิบัติงานในห้องสมุดโรงเรียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ดันดับนักวิทยานิพนธ์ภาษาไทยในกรอบสีเขียวเพื่อแก้ไข

C610269 : MAJOR KEY WORD: LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

SCHOOL LIBRARIAN / EXPECTED / COMPETENCY / SECONDARY

SCHOOL

CHOTIKA SUBDEE : COMPETENCIES OF SCHOOL LIBRARIAN EXPECTED BY ADMINISTRATORS, TEACHERS, AND SCHOOL LIBRARIANS OF THE SECONDARY SCHOOLS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PRAPAVADEE SUEBSONTHI, PH.D. 116 pp. ISBN 974 - 636 - 144 - 9.

The objective of this research is to study the competencies of school librarians expected by administrators, teachers, and school librarians of the secondary schools.

This research is a survey research that using questionnaire as a tool in data collecting. The sample consists of 500 persons of the administrators, teachers and school librarians from secondary school under the Jurisdiction of the Department of General Education in central metropolis.

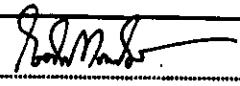
The results of this research found that the expectation of every sample groups, administrators, teachers, and librarians, are not significantly different. Every sample groups expect all competencies of the school librarian at the high level. The first competency expected by all groups is of the professionalism the rest competencies are expected at high level but in different order. They are the information resources and equipments competency, the management competency, the planning and evaluation competency, the learning and teaching competency and the psychology and behaviour science competency. For the research competency it is the only one being expected at the mid-level.

The results of this research could be used as guidance for the librarians to develop their own for the most efficient practice in school libraries. In addition, the institutes that provide professional education could also use these results as guidance to develop curriculum and courses outline that meet the expected competencies of school librarians.

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร. ภาณุ พลพูน

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิจกรรมประจำ

วิทยานิพนธฉบับนี้สำเร็จถ้วนไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างคิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร.ประภาวดี สินสนธิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำปรึกษาและชี้แนะให้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยมาศักย์คิดผล และเนื่องจากทุกการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากการสนับสนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่มีส่วนร่วม

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ศรี จันทร์วนิช สู่ช่วยศาสตราจารย์ผ่องพรรณ ดวงนา่นท์ สู่ช่วยศาสตราจารย์ชุดพิชา ฤทธิินรันดร์กุล ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำต่างๆ

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครุ แตะกุบธรรมราษฎร์ โรงเรียนมชยนศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญห้องสมุด โรงเรียนทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์สุกัญญา ศรีสินถาย ศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ศึกษาห้องสมุดของกรมสามัญศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา ที่ได้ให้โอกาสและเวลา ตลอดจนเพื่อ เพื่อนๆ ที่ได้เอื้อเพื่อและสนับสนุนในศึกษาด้านต่างๆ มาโดยตลอด จนทำให้มีวันนี้ขึ้นมาได้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิรา-นางค่าที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา และอิกรุคติหนึ่งที่คงอยู่หัวใจ ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอมา เช่น กัน คือ ฤทธิ์พิชัย ภรรยาของผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๐
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิจกรรมประการ	๊
สารบัญตาราง	๙
 บทที่	
1. บทนำ	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
แนวเหตุผล	4
ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประชากร	5
กลุ่มตัวอย่าง	5
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดหวัง	10
2. ปริพันธ์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
ความสำคัญของห้องสมุดโรงเรียน	11
วัตถุประสงค์และหน้าที่ของห้องสมุดโรงเรียน	12
พัฒนาการของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย	14
พัฒนาการของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมใหม่	18
แนวโน้มของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมใหม่	21
ความสามารถของครุนารภารักษ์	23
3. วิธีดำเนินการวิจัย	35
ประชากร	35
กลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
การรวมรวมข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	47

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
ตอนที่ 1 ข้อมูลที่นำไปสู่คุณแบบสอบถาม	48
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	49
คุณแบบสอบถามสำหรับความต้าแยหนังและเพลย์	50
คุณแบบสอบถามสำหรับความรู้สึกการศึกษา	52
คุณแบบสอบถามสำหรับความประสมการพัฒนาการทำงาน	54
ตอนที่ 2 ความสามารถของครูบรรยายรักษ์	56
ความสามารถในด้านวิชาชีพ	60
ความสามารถในด้านทรัพยากรสารนิเทศและอุปกรณ์	63
ความสามารถในด้านการจัดการ	66
ความสามารถในด้านการวางแผนและการประเมินผล	69
ความสามารถในด้านการวิจัย	72
ความสามารถในด้านการเรียนการสอน	75
ความสามารถในด้านจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์	78
5. สรุปผลการวิจัย ปกป้ายผล และข้อเสนอแนะ	81
การสรุปและอภิปinsky	81
การประยุกต์ผลการวิจัย	92
การประยุกต์ผลสำหรับครูบรรยายรักษ์	94
การประยุกต์ผลสำหรับสถานศึกษาที่ผลิตครูบรรยายรักษ์	96
การประยุกต์ผลสำหรับกรมสามัญศึกษา	98
ข้อจำกัดในการวิจัย	99
แนวทางการวิจัยในอนาคต	99
รายการอ้างอิง	100
ภาคผนวก	103
ก. รายชื่อผู้เข้ามาอุปนิสัยห้องสมุดโรงเรียน	104
ข. รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนกลางที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	105
ก. หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม	108
ข. แบบสอบถาม	109
ประวัติผู้เขียน	116

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนประชากรโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนกลาง	5
2. จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนสำเนกตามขนาดของโรงเรียน	6
3. กลุ่มวิชาที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย	7
4. จำนวนกลุ่มตัวอย่างครุภำณ์แผนกตามขนาดของโรงเรียน	8
5. จำนวนกลุ่มตัวอย่างครุภำณ์แผนกตามขนาดของประชากรครุภำนี้แต่ละกลุ่มวิชา	38
6. จำนวนกลุ่มตัวอย่างครุภำณ์แผนกตามขนาดโรงเรียนตามโรงเรียนแต่ละแห่ง และกลุ่มวิชา	39
7. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	49
8. จำนวนผู้บริหาร ครูกุ่นวิชา และครุภารภารกษ์สำเนกตามตำแหน่งและเพศ..	51
9. จำนวนผู้บริหาร ครูกุ่นวิชา และครุภารภารกษ์สำเนกตามตำแหน่งและ ภารกิจการศึกษา	53
10. จำนวนผู้บริหาร ครูกุ่นวิชา และครุภารภารกษ์สำเนกตามตำแหน่งและ ประถบการณ์	55
11. ความสามารถของครุภารภารกษ์ในด้านต่างๆ ที่ผู้บริหาร ครูกุ่นวิชา และ ครุภารภารกษ์ภาคหวัง	59
12. ความสามารถในด้านวิชาชีพที่ผู้บริหาร ครูกุ่นวิชา และครุภารภารกษ์ภาคหวัง	62
13. ความสามารถในด้านทรัพยากรสารนิเทศและอุปกรณ์ ที่ผู้บริหาร ครูกุ่นวิชา และครุภารภารกษ์ภาคหวัง	65
14. ความสามารถในด้านการจัดการ ที่ผู้บริหาร ครูกุ่นวิชา และครุภารภารกษ์ ภาคหวัง	68
15. ความสามารถในด้านการวางแผนและการประเมินผล ที่ผู้บริหาร ครูกุ่นวิชา และครุภารภารกษ์ภาคหวัง	71
16. ความสามารถในด้านการวิจัย ที่ผู้บริหาร ครูกุ่นวิชา และครุภารภารกษ์ภาคหวัง	74
17. ความสามารถในด้านการเรียนการสอน ที่ผู้บริหาร ครูกุ่นวิชา และครุภารภารกษ์ ภาคหวัง	77
18. ความสามารถในด้านจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์ ที่ผู้บริหาร ครูกุ่นวิชา และ ครุภารภารกษ์ภาคหวัง	80